

## Abrahám ako vzor viery a nádeje



Pápež pri generálnej audiencii - AP  
28/12/2016 13:54

Vatikán 28. decembra – Vianočná generálna audiencia, pri ktorej sa dnes Svätý Otec stretol s pútnikmi v Aule Pavla VI., bola ďalším pokračovaním cyklu katechéz o nádeji. Tentoraz sa pápež František zameril na postavu patriarchu Abraháma ako vzor viery a nádeje. Úvodom ku katechéze bolo čítanie z knihy Genezis:

*«Abram povedal: „Veď si mi nedal potomstvo a môj domorodý sluha bude mojím dedičom!“ Ale Pán mu povedal: „On nebude tvojím dedičom. Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z tvojho lona.“ Vyviedol ho von a povedal mu: „Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš!“ A uistil ho: „Také bude tvoje potomstvo!“ Abram uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť» (Gn 15, 3-6).*

### **Katechéza Svätého Otca: „Abrahám - otec vo viere a nádeji“**

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Svätý Pavol nám v Liste Rimanom pripomína veľkú postavu Abraháma, aby nám naznačil cestu viery a nádeje. O ňom apoštol píše: *«On proti nádeji v nádeji uveril, že sa stane otcom mnohých národov, podľa slova: „Také bude tvoje potomstvo“» (Rim 4,18).* „On proti nádeji v nádeji uveril“ – toto je tvrdé, či nie? Je to silné: nieto nádeje, no ja dúfam. A tak aj náš otec Abrahám.

Svätý Pavol sa odvoláva na vieru, s ktorou Abrahám uveril slovu Boha, ktorý mu sľuboval syna. Bolo to skutočne dôverovanie dúfajúc „proti všetkej nádeji“. Až natoľko bolo nepravdepodobné to, čo mu Pán

oznamoval, lebo bol pokročilého veku – mal takmer sto rokov – a jeho manželka bola neplodná. Nepodarilo sa jej otehotnieť... Avšak Boh tak povedal a on uveril.

Dôverujúc v tento prísľub sa Abrahám vydáva na cestu, prijíma to, že zanecháva svoju zem a stáva sa cudzincom, dúfajúc v to, čo bolo „nemožné“, v syna, ktorého mu Boh mal darovať aj napriek tomu, že Sárino lono bolo už akoby neživé. Abrahám verí, jeho viera sa otvára zdanlivo nerozumnej nádeji; tá je schopnosťou prekročiť ponad ľudské uvažovanie, ponad múdrosť a rozvážnosť sveta, ponad to, čo je normálne považované za zdravý rozum, aby uveril v nemožné. Nádej otvára nové obzory, uschopňuje snívať o tom, čo nie je ani len predstaviteľné. Nádej dáva vstúpiť do tmy neistej budúcnosti, aby sme kráčali vo svetle. Čnosť nádeje je krásna; dodáva veľa sily pre kráčanie životom.

Je to však ťažká cesta. A tak aj na Abraháma príde chvíľa krízy z bezútešnosti. On dôveroval, zanechal svoj dom, svoju zem, svojich priateľov, všetko. Odcestoval, prišiel do krajiny, ktorú mu naznačil Boh, a čas pokročil. V tej dobe cestovanie nebolo ako dnes, s lietadlami – za dvanásť či pätnásť hodín sa to dá zvládnuť; vtedy bolo na cestovanie treba mesiace či roky! Čas ubieha, avšak syn neprichádza, Sárino lono zostáva uzavreté vo svojej neplodnosti.

A Abrahám, nehovorím, že by strácal trpezlivosť, no žaluje sa Pánovi.

A toto sa učíme od otca Abraháma: vyžalovať sa Pánovi je formou modlitby. Niekedy, keď spovedám, počujem: „Žaloval som sa Pánovi...“ a [ja odpovedám]: „Ale nie! Vyžaluj sa, on je otcom!“ A toto je jeden zo spôsobov ako sa modliť: vyžaluj sa Pánovi, je to dobré.

[Abram] sa žaluje Pánovi a hovorí takto: „Pane, Bože, [...] veď ja odídem bezdetný a dedičom môjho domu bude damašský Eliezer“. Eliezer bol ten, čo mu spravoval všetok majetok. A Abram pokračoval: „Veď si mi nedal potomstvo a môj domorodý sluha bude mojím dedičom!“ Ale Pán mu povedal: „On nebude tvojím dedičom. Tvojím dedičom bude ten, čo vyjde z tvojho lona.“ Vyviedol ho von a povedal mu: „Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš!“ A uistil ho: „Také bude tvoje potomstvo!“ A Abram opäť uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť. (porov. Gn 15, 2-6).

Scéna sa odohráva v noci, vonku je tma, no aj v Abrahámovom srdci je tma sklamaní, malomyselnosti, ťažkosti aj naďalej dúfať v niečo nemožné. Patriarcha je už v príliš pokročilom veku, zdá sa, že už viac nie je čas na syna a že to bude sluha, kto ho nahradí a zdedí všetko.

Abrahám sa obracia na Pána, no Boh, aj keď je tam prítomný a hovorí s ním, je akoby sa už bol vzdialil, akoby nedodržel svoje slovo. Abrahám sa cíti osamelo, je starý a unavený, smrť dáva o sebe vedieť. Ako naďalej dôverovať?

A predsa, už toto jeho žalovanie sa je formou viery, je modlitbou. Napriek všetkému, Abrahám aj naďalej verí v Boha a dúfa, že niečo by sa ešte mohlo stať. Prečo by ináč kládol otázky Pánovi, sťažoval sa mu, odvolával sa na jeho prísľuby? Viera nie je len mlčaním, ktoré všetko prijíma bez namietania, nádej nie je istotou, ktorá ťa stavia do bezpečia pred pochybnosťami a zmätkom. Ale mnohokrát je nádej tmou; avšak nádej je

tam a poháňa ťa vpred. Viera je tiež zápasením s Bohom, ukazovaním mu našej trpkosti bez „nábožných“ pretvárok. „Hnevám sa na Boha a povedal som mu toto, toto a toto...“ Ved' on je otcom, on ti porozumel: chod' v pokoji! Majme túto odvalu! A toto je nádej. Nádejou je tiež nemať strach vidieť skutočnosť takú, aká je a akceptovať jej protirečenia. Abrahám sa teda vo viere obracia na Boha, aby mu pomohol aj naďalej dúfať. Je to zaujímavé, nežiada o syna. Prosí: „Pomôž mi aj naďalej dúfať“ – to je modlitba o nádej. A Pán odpovedá trvajúc na svojom nepravdepodobnom prísľube: dedičom nebude sluha, ale ozajstný syn, narodený z Abraháma, ním splodený. Zo strany Boha sa nič nezmenilo. On aj naďalej nástojí na tom, čo už povedal a nedáva Abrahámovi nejaké barličky, aby sa cítil istejšie. Jeho jedinou istotou je dôverovať Pánovmu slovu a naďalej dúfať.

A tým znamením, ktoré Boh dáva Abrahámovi, je požiadavka aj naďalej veriť a dúfať: «*Pozri na nebo a spočítaj hviezdy [...] Také bude tvoje potomstvo!*» (Gn 15,5). Je to opäť jeden prísľub, je to opäť niečo, čo treba očakávať od budúcnosti. Boh vyvádza Abraháma von zo stanu, v skutočnosti z jeho obmedzených pohľadov, a ukazuje mu hviezdy. Preto, aby sme verili, je nevyhnutné dokázať vidieť očami viery; nielen hviezdy, ktoré môžu vidieť všetci, ale pre Abraháma sa musia stať znamením vernosti Bohu.

Toto je viera, toto je cesta nádeje, ktorou musí ísť každý z nás. Ak aj nám zostáva ako jediná možnosť to, že budeme hľadiť na hviezdy, potom je tu čas dôverovať Bohu. Niet krajšej veci. Nádej neklame. Ďakujem.“  
(Preklad: Slovenská redakcia VR)

V závere dnešnej audiencie pripravili darček pre Svätého Otca a prítomných pútnikov estrádni umelci. Členovia **cirkusového súboru Golden Circus** v audienčnej aule zaujali a rozosmiali pápeža i prítomných viacerými zábavnými a akrobatickými kúskami i gestikulujúcim a hovoriacim papagájom, ktorý podľa slov očitých svedkov stojacich v blízkosti pápeža zrozumiteľne pozdravil: „Ciao, Papa!“ -zk, jb-